

+ 1705 (själaringning 20 juli), 2:o) 1706 m. Juditha Bunge, f. 1688 19/4, + 1767 9/9, dotter till borgmästaren Mårten Bunge och hans 2:a fru Emerentia Leijell.

N:o 101, Cygnus 3, Skärgårdsgatan 10.

1703: äg. köpman sal. Krabbenhof (Josephson kallar honom i Borgarhus för Hoof); 1711 (n:r 116): handelsman sal. Krabbenhoofs hus hyr och bebor grevinnan Brita Steenbock, som flyttat hit för fienden, 3 eldstäder, 150 dal. i hyra; 1721 (n:r 107): sal. Krabbenhofs arvingars hus bebos av andra; 1731 (n:r 101): bebor för 400 dalers hyra skräddaremästare Magnus Försell, som betalar hyran till notarien Lausentini änkefru Ekfelt; 1766 (n:r 101): bankokommissarien Lunds hus.

Denna egendom låg i hörnet av Tyska Skolgränden och Skärgårdsgatan och sträckte sig enl. 1703-års karta 16 alnar åt den förra och 27 alnar 16 tum åt den senare.

N:r 102, Cassiopea 5 (den större, sydliga delen), Skärgårdsgatan 3 (den södra delen).

1699: Tyska skolhuset; 1703: äg. Tyska kyrkan; 1711 (n:r 117): Tyska kyrkans hus hyr handelsman Simon Friedrich Kysell med hustru och 4 barn, 7 eldstäder, 450 dal. i hyra; 1721 (n:r 108): Tyska kyrkans 8:e hus, bebos av köksskrivaren Tideman, hans käresta och 2 barn; 1731 (n:r 102): Tyska kyrkans 8:e hus i hörnet av Skärgårdsgatan, bebos för en hyra av 500 dal. av köksmästaren hr Anders Tidman; 1766 (n:r 102): Tyska skolhuset.

Not. Simon Friedrich Kysel grossh. i Sthm f. 1669 + 1742, g. 1:o) m. Kristina Margareta Albrecht (Claesd), 2:o) m. Johanna Ulrika Schwartzer (Anders d.) (Sv.Ä. 6:224)

N:r 103, Cassiopea 5 (norra delen), Skärgårdsgatan 8 (norra delen).

(Den södra delen av Cassiopea 6 hörde tidigare samman med denna tomt men fördes sedan till egendomen på norra sidan, se nedan under n:r 104).

1699 och 1703: kungl. revisionssekr. salig Mårten Brenners arvingar; 1711 (n:r 118): Tyska kyrkans hus bebos av rector scholae hr Johan

Bernhard Steen Meyer med hustru och 4 barn, 5 eldstäder, fritt; vidare bodde där conrector hr Eberhard Kristian Spöring med hustru, 4 eldstäder, fritt; vidare bodde där praeceptorn hr Friedrich Wilkom med hustru och 2 barn, 4 eldstäder, fritt, vidare bokhållare Anders Georg Schultz' änka, 5 eldstäder, fritt; slutligen klockaren i Tyska församl. Elias Fischer med hustru och 6 barn, 6 eldstäder, fritt, 1721 (n:r 109): Tyska kyrkans 9:e hus bebos av klockare Elias Fischer, hans hustru och 3 barn; 1731 (n:r 103): Tyska kyrkans 9:e hus; 1766 (n:r 103) Tyska skolhuset.

Enl. 1699 och 1703 års kartor sträckte sig tyska skolhusets tomt $39 \frac{1}{2}$ aln fr. hörnet av Tyska Skolgränden utmed Skärgårdsgatan. Gränsen mot tomten närmast på norra sidan gick i bruten linie först $30 \frac{3}{4}$ aln fr. Skärgårdsgatan ungefär vinkelrätt, sedan 51 alnar 12 tum i en liten avvikning åt vänster fram till tomten n:r 124, nuv. Cassiopea 13. Alltså omfattar Cassiopea 5 inte endast vad som 1699 kallades Tyska skolhuset utan även ungefär hälften, den sydliga hälften, av Brenners arvingars tomt. Enl. 1699 års karta begränsades Brennerska tomten av följande sträckor: på södra sidan $30 \frac{3}{4}$ aln + 51 alnar 12 tum, mot södra gränsen av n:r 124 20 alnar, vidare vinkelrätt därifrån (på östra sidan av n:r 124 alltså) 29 alnar fram till hörnet mellan n:r 123 (Cassiopea 12) och n:r 121 (Cassiopea 11), sedan i östlig riktning 13 alnar utmed n:r 121 och så 40 alnar 12 tum i ungefär vinkelrät riktning mot Skärgårdsgatan; hela längden utmed sistnämnda gata är $29 \frac{1}{2}$ aln.

I St. Ing. finns designation av 1742 15/5 för Gustaf Ernest Bildsten, professor. Enl. köpebrev av 1739 31/12 hade Tyska kyrkan S:t Gertrud för 4000 dal. köpt denna egendom, vars gränser angavos sålunda: bredden på västra sidan vid bankokommisarien Söderlings tomt (n:r 124) 32 alnar, längden på södra sidan vid Tyska skolhuset och i en liten bruten linie 31 alnar, längden på norra sidan i 2:ne linier, den förra vid handelsman Worsters hus (n:r 104) $40 \frac{1}{2}$ aln, den senare vid Friedleinska tomt (n:r 121) 13 alnar, tillsammans $53 \frac{1}{2}$ aln; arealen var 1302 kv. alnar. - Som vi se, stämna måtten ej med avseende på den sydvästra spetsen, vilket tydligen beror på att år 1742 räknas

des först 29 alnar från hörnet mellan n:r 121, 123, 124 utmed n:r 124 och sedan 3 alnar i rät linie fram till gränslinien mot Tyska skolhuset just till den punkt, där avvikningen skedde. Det förefaller alltså som om denna triangel, vilkens sidor voro $51 \frac{1}{2}$ aln, 20 alnar, 3 alnar, förut införlivats med Tyska skolhuset.

Not. Om Johan Bernhard Steinmeyer se Lüdekes Denkmal S. 418, och Dissertatio, p. 80 sq. - Elias Fischer, f. 1657, + 1726 17/1, var bryggare i Sthm och blev sedan klockare vid Tyska församlingen, g. 1685 m. Birgitta Alten Eck (Sv. Ä. 9:41), f. 1666, levde änka 1743, se Sv. Ä. 11:177. Överste Adolf von Snöilsky och kapten Gustav Henrik von Bildsten voro mågar till Märten Brenner. Om hans övriga arvingar se Anreps Ättertavlor.

N:r 104, Cassiopea 6 (urspr. blott norra delen), Skärgårdsgatan 6.
1699 och 1703: ägdes den norra delen av kamrer sal. Johan Andersson; 1711 (n:r 120): ägdes den norra delen av stadskamrerare sal. Johan Anderssons änka, 12 eldstäder, 800 dal. i hyra; 1721 (n:r 110): stadskamreraren sal. Gyding's änkas hus bebos av andra; 1731 (n:r 104): bebos av äg. handelsman Samuel Wörster och hans käresta samt 8 döttrar; 1766 (n:r 104): äg. grosshandl. Johan Wegelin. - Den södra delen av Cassiopea 6 utgjorde den norra delen av kungl. revisionssekreterare Martin Brenners arvingars tomt.

Designation finns i St. Ing. av 1727 30/4 för handelsman Samuel Wörster i kv. Cassiopea vid Skärkarlsgatan, vilken köpt egendömen av fru Birgitta Göding för 30000 dal. $\frac{1}{2}$ mt. Bredden på östra sidan vid bemälda gata är $29 \frac{3}{4}$ aln, därifrån i längd på södra sidan vid överste Snöilskis tomt (n:r 103) $40 \frac{1}{4}$ aln, därifrån i bredd på västra sidan vid skräddare Magnus Kempes (n:r 121) hus $8 \frac{1}{2}$ aln, därifrån i längd på nordvästra sidan vid Anders Normans (n:r 119). Albrekt Fritteins (n:r 118) och Nykirks (n:r 116) tomter $39 \frac{1}{2}$ aln, därifrån på norra sidan vid Nykirks hus österut till gatan $15 \frac{1}{4}$ aln. Måtten stämme nästan exakt med kartans från 1699 och de mått, som upgivits i breven fr. slutet av 1600-talet. Designationen är åtföljd av en liten karts-kiss. I St. Ing. finns vidare designation av 1744 i enlighet

med rådhusrättens utslag 1744 13/4 rörande handelsman Samuel Worsters tomtstycke i kv. Cassiopea vid Skärgårdsgatan, som han inlöst för 2000 dal. knt. Bredden på östra sidan vid Skärgårdsgatan 14 alnar 15 tum, i längd på östra sidan vid Tyska kyrkans tomt (n:r 103) till en vinkel 45 1/4 aln bemälte vinkels bredd norrut är 7 1/2 aln, därifrån i längd på norra sidan till ett hörn vid avlidne hökaren Westerbergs arvingars hus (n:r 121) 13 alnar kontinuerar på norra sidan vid Worsters förra gård (n:r 104, Cassiopea 6 norra delen) 40 1/2 aln, ytan 660 kv. aln.- Slutligen finnes i St. Ing. designation av 1762 7/8 för körsnären Johan Wegelin.

Not. Stadskamreraren Johan Andersson, f. i Stockholm, + 1697, g. 1678 7/3 m. Brita Giöding, f. 1655, levde änka ännu 1707, dotter till rådmannen Anders Johansson och Karin Haansdotter Giöding (Rådsmatrikeln, sid. 189).- Samuel Wörster, grossh. i Sthm, g.m. Margareta Luther, se n:r 81, 94, 115.

N:r 105, Andromeda 1, Skärgårdsgatan 15, Baggensgatan 22.

1703: äg. sal. Märten Brenners arvingar; 1711 (n:r 119): sekreterare sal. Brenners arvingars hus bebos hyresfritt av major välb. Adolf Snoilski med fru och 1 barn, 6 eldstäder, samt av kungl. rådet sal. Otto Wellings änka grevinnan Johanna Margareta von Thiesenhausen, hyran 650 dal.; 1721 (n:r 111): sal. revisionssekreterare Märten Brenners hus, bebos av andra; 1731 (n:r 105): avlidne revisionssekr. Brenners arvingars hus, bebos för dess ägande del av avlidne överste Snoilskis änka fru katarina Margareta Brenner och hennes syster välb. jungfru Charlotte Brenner, vidare bor där som intressent sterbhuskamrer hr Mathias Neuman med sin fru Juliana Nyman och 2 söner; 1766 (n:r 105): äg. tobaksfabrikören Anders Norström.

Designation av 1746 19/11 finnes i St. Ing. för revisionskommissarien Mattias Beckmans hus mellan Skärkarnes- och Baggensgatorna i kv. Andromeda, som fabrikören Ludvig Herpel tillhandlat sig enl. köpebrev av 1746 30/9 av teol. adj. d:r Ernst Bildsten för 10000 speciedukater, men kommissarien Beckman inlöst 1747 18/3. Bredden på västra sidan vid Skärkarnes gatan (= Skärgårdsgatan) var 24 alnar, därifrån längden på södra sidan vid tvärgränden 32 alnar; därifrån i hela bredden på östra

sidan vid Baggensgatan 24 $\frac{1}{2}$ aln; längden på norra sidan till en vinkel 13 $\frac{1}{2}$ aln, vinkelns bredd söderut inåt tomten 7 $\frac{1}{2}$ aln, därifrån längden fortsätter på norra sidan vid Beckmans förra hus 20 $\frac{1}{4}$ aln; ytan var 817 $\frac{3}{4}$ kv.aln.- Designation av 1750 4/7 finns för fabrikererna Anders Norström och Elias Dufvenberg.

Not. Brenner var revisionssekreterare, f. 1626, adl. 1664, + 1673. Se Anreps Ättertavlor.

N:r 106, Andromeda 2, Skärgårdsgatan 13, Baggensgatan 20.

1703: Stadens stora skola; likaså 1711 (n:r 121), 1721 (n:r 112), 1731 (n:r 106), 1766 (n:r 106). År 1711 bodde där skolans rektor magister Johan Sparman med hustru och 2 barn, 3 eldstäder; vidare conrector Michael Zethrin, 3 eldstäder; hr Lars Thunberg, ogift, 3 eldstäder, allt fritt upplåtet; 1721 (n:r 112) bodde här conrector Machael Zethrin med sin käresta, o.s.v.; 1731 bodde här rector magister M. Zethrin, änpling med en jungfrudotter; vidare conrector Isak Alstadius; vidare kollegan magister Portman, ogift; vidare kollegan Abraham Pauliander med käresta samt kollegan Petrus Vasselius med käresta och 2 döttrar.

Not. Johan Sparman, f. 1678, + 1716, fil. mag. utn. kh i Harbo i Uppl. g.m. Kristina Schilling (Sv.Ä. 4:255).- Michael Zethrin, g. 1693 7/6 m. jungfru Katarina Warenberg.- Lars Thunberg, g. 1678 19/11 m. hustru Margareta Eriksdotter, var klockare vid Storkyrkan, hade barnen Lars (döpt 1680 23/3 förmodligen identisk med L.T. från 1711), Margareta (döpt 1681 9/4), Sofia (döpt 1683 19/5). Se Vigselboken.

N:r 107, Andromeda 3, Skärgårdsgatan 11.

1703: äg. snickare Petter Steen; 1711 (n:r 122): bebos av äg. snickaremästare Petter Steen, änpling, 6 eldstäder; 1721 (n:r 113): snickare Stens arvingars hus äges nu av madame Schyminæa, bebos av andra; 1724 äg. madame Chyminæa; 1731 (n:r 107): bebos av äg. skräddaremästare Petter Roman, hans hustru Elisabeth, 1 son och 1 dotter; 1766 (n:r 107): äg. bankobokhållare Hunter. Kallas skräddare Romans hus ännu 1734 i mars.- Designationer finnas i St. Ing. av 1761 12/1 för skräddaremästare Nils Brunnbergs arvingar och av 1769 21/1 för faktorn Hans Vijkberg.

N:r 108, Andromeda 4, Skärgårdsgatan 9.

1703: äg. sal. Hysings änka; /1711 (n:r 123): snickaremästare Petter

